

Γιώργος Αλογοσκούφης
Καθηγητής Οικονομικής Επιστήμης

Εαρινό Εξάμηνο 2025-2026

Διεθνής Οικονομική

Άσκηση 4

Το Πρότυπο Ανταγωνιστικό Υπόδειγμα του Διεθνούς Εμπορίου

Θεωρείστε μία παγκόσμια οικονομία, η οποία αποτελείται από δύο οικονομίες, την οικονομία 1 (Ημεδαπή) και την οικονομία 2 (Αλλοδαπή). Κάθε μία από τις οικονομίες αυτές έχει τη δυνατότητα να παράγει δύο αγαθά, το αγαθό T (τρόφιμα) και το αγαθό Y (υφάσματα), και έχει στη διάθεσή της δύο συντελεστές παραγωγής, εργασία L , και κεφάλαιο K , οι οποίοι μπορούν να απασχοληθούν και στους δύο κλάδους.

Υποθέστε ότι ο αριθμός των εργαζομένων στην κάθε οικονομία ισούται με L_i , $i=1,2$, και ότι το απόθεμα του κεφαλαίου ισούται με K_i , $i=1,2$.

Η τεχνολογία της παραγωγής περιγράφεται από δύο νεοκλασικές συναρτήσεις παραγωγής με σταθερές αποδόσεις κλίμακας, οι οποίες έχουν τη μορφή,

$$Q_{iY} = A_{iY} K_{iY}^{\alpha} (L_{iY})^{1-\alpha} \quad (1a)$$

$$Q_{iT} = A_{iT} K_{iT}^{\beta} (L_{iT})^{1-\beta} \quad (1b)$$

όπου Q_{iY} είναι η παραγωγή υφασμάτων στην οικονομία i , Q_{iT} είναι η παραγωγή τροφίμων, L_{iY} και K_{iY} είναι ο αριθμός των εργαζομένων και η ποσότητα του κεφαλαίου που απασχολούνται στην παραγωγή υφασμάτων, και L_{iT} και K_{iT} είναι ο αριθμός των εργαζομένων και η ποσότητα του κεφαλαίου που απασχολούνται στην παραγωγή τροφίμων στην κάθε οικονομία. Οι παράμετροι A_{iY} και A_{iT} μετρούν τη συνολική παραγωγικότητα των συντελεστών στον κάθε κλάδο και την κάθε οικονομία, και οι παράμετροι α και β τη συμβολή του κεφαλαίου στη συνολική παραγωγή υφασμάτων και τροφίμων αντίστοιχα.

Τα νοικοκυριά στις οικονομίες αυτές έχουν προτιμήσεις οι οποίες περιγράφονται από την ακόλουθη συνάρτηση χρησιμότητας,

$$U_i = (C_{iY})^{\lambda} (C_{iT})^{1-\lambda} \quad (2)$$

όπου C_{iY} είναι η κατανάλωση υφασμάτων και C_{iT} είναι η κατανάλωση τροφίμων στην οικονομία i . Ο συντελεστής λ μετρά τη σχετική σημασία των υφασμάτων στις προτιμήσεις των καταναλωτών.

Στις οικονομίες αυτές επικρατεί τέλειος ανταγωνισμός στις αγορές αγαθών και υπηρεσιών και συντελεστών παραγωγής. Οι επιχειρήσεις μεγιστοποιούν τα κέρδη τους, και οι καταναλωτές μεγιστοποιούν τη χρησιμότητά τους, λαμβάνοντας ως δεδομένες τις τιμές των αγαθών και των συντελεστών παραγωγής.

Περίπτωση Α

Υποθέστε τις ακόλουθες τιμές για τις παραμέτρους:

$$L_1 = L_2 = 100, K_1 = 200, K_2 = 100, A_{1Y} = A_{1T} = A_{2Y} = A_{2T} = 1, \alpha = 1/3, \beta = 2/3, \lambda = 1/2$$

1. Ποιος από τους δύο κλάδους είναι εντάσεως εργασίας και ποιος εντάσεως κεφαλαίου; Εξηγήστε πως καταλήγεται στο συμπέρασμά σας. Ποια από τις δύο οικονομίες έχει συγκριτικό πλεονέκτημα στον κάθε κλάδο και γιατί;
2. Να συναχθεί η σχέση μεταξύ της σχετικής τιμής των τροφίμων και του λόγου της προσόδου του κεφαλαίου προς τον μισθό.
3. Να συναχθεί η παραγωγή, η κατανάλωση και η σχετική τιμή των δύο αγαθών στην κάθε οικονομία υπό συνθήκες αυτάρκειας. Να υπολογισθεί για την κάθε οικονομία το ύψος των πραγματικών μισθών στους δύο κλάδους, καθώς και η προσόδος του κεφαλαίου ανά κλάδο.
4. Ποια οικονομία έχει υψηλότερο επίπεδο ευημερίας των καταναλωτών σε συνθήκες αυτάρκειας και γιατί;
5. Υποθέστε ότι οι οικονομίες αυτές απελευθερώνουν το μεταξύ τους εμπόριο και η διεθνής σχετική τιμή των τροφίμων διαμορφώνεται στο 0,8735. Να συναχθεί για κάθε οικονομία η παραγωγή, η απασχόληση, η κατανάλωση, καθώς και η σύνθεση και η αξία των εισαγωγών και των εξαγωγών της, υπό συνθήκες ελεύθερου εμπορίου.
6. Να συγκριθεί η ευημερία των καταναλωτών μεταξύ της αυτάρκειας και του ελεύθερου εμπορίου στην κάθε οικονομία. Ποια οικονομία έχει υψηλότερο επίπεδο ευημερίας μετά την απελευθέρωση του εμπορίου και γιατί;
7. Να υπολογισθεί το ύψος των πραγματικών μισθών στους δύο κλάδους, καθώς και η πρόσοδος του κεφαλαίου για την κάθε οικονομία.
8. Πως εξηγούνται τα συμπεράσματά σας για τη διάρθρωση του εμπορίου, την παγκόσμια σχετική τιμή των τροφίμων και τις αμοιβές των παραγωγικών συντελεστών στις δύο οικονομίες;
9. Να υπολογισθούν οι επιπτώσεις του ελεύθερου εμπορίου στη διανομή του εισοδήματος. Ποιοι ωφελούνται και ποιοι θίγονται από την απελευθέρωση του εμπορίου στην κάθε οικονομία και γιατί;
10. Υποθέστε ότι σε κάθε οικονομία το σύνολο του κεφαλαίου ανήκει στο 20% του πληθυσμού (κεφαλαιούχοι), και ότι το υπόλοιπο 80% του πληθυσμού είναι οι εργαζόμενοι, οι οποίοι δεν κατέχουν κεφάλαιο. Ποια θα ήταν η επιλογή της πλειοψηφίας του πληθυσμού μεταξύ αυτάρκειας και ελεύθερου εμπορίου στην κάθε οικονομία; Ποια θα ήταν η επιλογή της πλειοψηφίας του παγκόσμιου πληθυσμού;

Περίπτωση Β

Υποθέστε τις ακόλουθες εναλλακτικές τιμές για τις παραμέτρους:

$$L_1 = L_2 = 100, K_1 = K_2 = 100, A_{1Y} = 1,2, A_{1T} = 1,3, A_{2Y} = 1,1, A_{2T} = 1,0, \alpha = 1/3, \beta = 2/3, \lambda = 1/2$$

1. Ποιος από τους δύο κλάδους είναι εντάσεως εργασίας και ποιος εντάσεως κεφαλαίου; Ποια από τις δύο οικονομίες έχει απόλυτο πλεονέκτημα στον κάθε κλάδο και γιατί; Ποια από τις δύο οικονομίες έχει συγκριτικό πλεονέκτημα στον κάθε κλάδο και γιατί; Εξηγήστε πως καταλήγεται στα συμπεράσματά σας.
2. Να συναχθεί η παραγωγή, η κατανάλωση και η σχετική τιμή των δύο αγαθών στην κάθε οικονομία υπό συνθήκες αυτάρκειας. Να υπολογισθεί για την κάθε οικονομία το ύψος των πραγματικών μισθών στους δύο κλάδους, καθώς και της προσόδου του κεφαλαίου.
3. Ποια οικονομία έχει υψηλότερο επίπεδο ευημερίας των καταναλωτών σε συνθήκες αυτάρκειας και γιατί;
4. Υποθέστε ότι οι οικονομίες αυτές απελευθερώνουν το μεταξύ τους εμπόριο και η διεθνής σχετική τιμή των τροφίμων διαμορφώνεται στο 1,473. Να συναχθεί για κάθε οικονομία η παραγωγή, η απασχόληση, η κατανάλωση, καθώς και η σύνθεση και η αξία των εισαγωγών και των εξαγωγών της, υπό συνθήκες ελεύθερου εμπορίου.
5. Να συγκριθεί η ευημερία των καταναλωτών μεταξύ της αυτάρκειας και του ελεύθερου εμπορίου στην κάθε οικονομία.
6. Να υπολογισθεί το ύψος των πραγματικών μισθών και η πρόσοδος του κεφαλαίου στους δύο κλάδους, για την κάθε οικονομία.
7. Πως εξηγούνται τα συμπεράσματά σας για τη διάρθρωση του εμπορίου, την παγκόσμια σχετική τιμή των τροφίμων και τις αμοιβές των παραγωγικών συντελεστών στις δύο οικονομίες;
8. Να υπολογισθούν οι επιπτώσεις του ελεύθερου εμπορίου στη διανομή του εισοδήματος. Ποιοι ωφελούνται και ποιοι θίγονται από την απελευθέρωση του εμπορίου στην κάθε οικονομία και γιατί;

9. Υποθέστε ότι το σύνολο του κεφαλαίου ανήκει στο 20% του πληθυσμού (κεφαλαιούχοι), και ότι το υπόλοιπο 80% του πληθυσμού είναι οι εργαζόμενοι, οι οποίοι δεν κατέχουν κεφάλαιο. Ποια θα ήταν η επιλογή της πλειοψηφίας του πληθυσμού μεταξύ αυτάρκειας και ελεύθερου εμπορίου στην κάθε οικονομία; Ποια θα ήταν η επιλογή της πλειοψηφίας του παγκόσμιου πληθυσμού;

Περίπτωση Γ

Υποθέστε τις ακόλουθες εναλλακτικές τιμές για τις παραμέτρους:

$$L_1 = L_2 = 100, K_1 = 200, K_2 = 100, A_{1Y} = 1,2, A_{1T} = 1,3, A_{2Y} = 1,1, A_{2T} = 1,0, \alpha = 1/3, \beta = 2/3, \lambda = 1/2$$

1. Ποιος από τους δύο κλάδους είναι εντάσεως εργασίας και ποιος εντάσεως κεφαλαίου; Ποια από τις δύο οικονομίες έχει απόλυτο πλεονέκτημα στον κάθε κλάδο και γιατί; Ποια από τις δύο οικονομίες έχει συγκριτικό πλεονέκτημα στον κάθε κλάδο και γιατί; Εξηγείστε πως καταλήγετε στα συμπεράσματά σας.
2. Να συναχθεί η παραγωγή, η κατανάλωση και η σχετική τιμή των δύο αγαθών στην κάθε οικονομία υπό συνθήκες αυτάρκειας. Να υπολογισθεί για την κάθε οικονομία το ύψος των πραγματικών μισθών στους δύο κλάδους, καθώς και της προσόδου του κεφαλαίου.
3. Ποια οικονομία έχει υψηλότερο επίπεδο ευημερίας των καταναλωτών σε συνθήκες αυτάρκειας και γιατί;
4. Υποθέστε ότι οι οικονομίες αυτές απελευθερώνουν το μεταξύ τους εμπόριο και η διεθνής σχετική τιμή των τροφίμων διαμορφώνεται στο 1,473. Να συναχθεί για κάθε οικονομία η παραγωγή, η απασχόληση, η κατανάλωση, καθώς και η σύνθεση και η αξία των εισαγωγών και των εξαγωγών της, υπό συνθήκες ελεύθερου εμπορίου.
5. Να συγκριθεί η ευημερία των καταναλωτών μεταξύ της αυτάρκειας και του ελεύθερου εμπορίου στην κάθε οικονομία.
6. Να υπολογισθεί το ύψος των πραγματικών μισθών και η πρόσοδος του κεφαλαίου στους δύο κλάδους, για την κάθε οικονομία.
7. Πως εξηγούνται τα συμπεράσματά σας για τη διάρθρωση του εμπορίου, την παγκόσμια σχετική τιμή των τροφίμων και τις αμοιβές των παραγωγικών συντελεστών στις δύο οικονομίες;
8. Να υπολογισθούν οι επιπτώσεις του ελεύθερου εμπορίου στη διανομή του εισοδήματος. Ποιοι ωφελούνται και ποιοι θίγονται από την απελευθέρωση του εμπορίου στην κάθε οικονομία και γιατί;
9. Υποθέστε ότι το σύνολο του κεφαλαίου ανήκει στο 20% του πληθυσμού (κεφαλαιούχοι), και ότι το υπόλοιπο 80% του πληθυσμού είναι οι εργαζόμενοι, οι οποίοι δεν κατέχουν κεφάλαιο. Ποια θα ήταν η επιλογή της πλειοψηφίας του πληθυσμού μεταξύ αυτάρκειας και ελεύθερου εμπορίου στην κάθε οικονομία; Ποια θα ήταν η επιλογή της πλειοψηφίας του παγκόσμιου πληθυσμού;